

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > בלבבי-ב 014 צורת השגת קרבת ה חושית

בלבבי-ב 014 צורת השגת קרבת ה חושית

ג' מדרגות בתפילה

בפרק הקודם ביארנו, שבאופן כללי ישנם שלושה חלקים בענין התפילה: האחד - תפילה למען מילוי המבוקש הפרטי, כלומר בקשות על צרכים אישיים, כמו פרנסה, רפואה, ביגוד וכו'.

השני - ע"י ההכרה שאדם מכיר שהקב"ה הוא זה שהחסיר ממנו את הדבר, וממילא הוא גם הכתובת היחידה לבקשה על מילוי החסרון - ע"ז נעשית התפילה גופא מעשה השרשה של האמונה בהשגחה פרטית.

והשלישי - שהוא הגבוה מכולם - עצם הדיבור עם בורא העולם! "ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין" (שה"ש א, ב), ובמשה רבינו נאמר: "פה אל פה אדבר בו, ומראה ולא בחידות" (במדבר יב, ח).

יתירה על זאת, מצינו בדברי חז"ל (אליהו רבה פרשה יח): "כל תלמיד חכם שיושב בינו לבין עצמו וקורא ושונה, הקב"ה יושב כנגדו וקורא ושונה עמו, שנאמר נכח פני ה'", ועוד דרשו חז"ל (עי' ויקרא רבה יד, ה, וכן בשל"ה הק' פר' משפטים) עה"פ "ה' צלך על יד ימינך" (תהלים קכא, ה) - "מהו ה' צלך, כצלך, מה צלך אם אתה משחק לו הוא משחק לך, ואם אתה בוכה לו הוא בוכה כנגדך, ואם אתה מראה לו פנים זעומות או מסוברות אף הוא נותן לך כך, אף הקב"ה צלך, כשם שאתה הווה עמו כך הוא הווה עמך".

"ה' צלך" פירושו שכדרך שאדם מתראה לפני בוראו, כך כביכול הקב"ה נראה אליו, ואם ישנו מהלך של "פה", שאדם מדבר עם בוראו, הרי ישנה גם מעין הבחינה של "פה אל פה אדבר בו". ודאי שלא מדובר כאן במדרגת משה רבנו, שכן "לא קם נביא עוד בישראל כמשה" (דברים לד, י), אך כל אדם מצד ה'משה רבינו' שבו, יכול להגיע למדרגה זו השייכת לכל יחיד ויחיד!

עצם המציאות שאדם מדבר עם בורא עולם, זוהי גופא המעלה הגדולה ביותר, וכפי שהארכנו שבאופן כללי ישנם שני סוגי צורת דיבור: ישנו מהלך של צעקה, והיינו דיבור הנובע ממיצר, מנקודת הפרעה פנימית, וישנו מהלך של "כדבר איש אל רעהו" - כמו שאדם מדבר עם בני ביתו, כך הוא מדבר עם בורא עולם - בפשיטות ובטבעיות פשוטה. הוא חש שבורא העולם נמצא לידו, והוא מדבר אתו. הוא מדבר אל הקב"ה מתוך הרגשה פשוטה שהקב"ה עומד ומקשיב לדבריו, וכביכול אין לבורא העולם שום עסק אחר מלבד ההקשבה לדבריו.

כפי שביארנו, זוהי הבחינה של תפילת שמונה-עשרה, שהיא נאמרת בלחש, ב"קול דממה דקה". כשאדם צועק, הריהו מרגיש שהקב"ה כביכול רחוק ממנו, משא"כ כשאדם מדבר כדבר כאיש אל רעהו הניצב לידו, וזהו המהלך של תפילת שמונה-עשרה.

עד כאן סיכום הדברים, ועתה נמשיך הלאה.

התקדמות בשלבים עד לנקודת הנפש הפנימית

הנה רואים אנו, שכשניגשים להתפלל, לא פותחים מיד בתפילת שמונה-עשרה, אלא הסדר הוא: ברכות השחר, קרבנות,

פסוקי-דזמרה, יוצר אור, שמע ישראל, ורק לאחר מכן תפילת שמו"ע.

ההבנה הפנימית של הדברים היא, שאדם מטבעו חי לבד, במצב של בדידות, ובגשתו אל התפילה עליו לצאת מהבדידות ולהתקרב לבורא העולם.

כל שלב משלבי התפילה הינו עליה, ובמובן הפנימי "עליה" פירושה יציאה מהרגשת הנפרדות וכניסה יותר ויותר להרגשה של דיבור עם בורא העולם. בהתחלת התפילה נמצא האדם במהלך של נפרדות יחסית. לאחר מכן הוא פחות נפרד וקרוב יותר לבורא עולם, וכך הוא מתקרב יותר ויותר, עד שבתפילת שמו"ע הוא מגיע למהלך של "כדבר איש אל רעהו".

משל למה הדבר דומה? - אדם עומד בצד אחד של רחוב, וידידו בצד השני, והוא צועק לו שימתין לו. רצונו העז לומר לו דבר-מה גורם לו שלא להמתין עד שהידיד ילך לקראתו מקצה הרחוב, אלא דבר ראשון הוא צועק צעקה ראשונה לעבר הידיד שיעצור, כדי שידע שיש לו דברים לומר לו. תוך כדי כך שכל אחד מתקרב והמרחק ביניהם מצטמצם, הוא ממשיך לדבר בקול, כך שידידו ישמע אותו, אך ככל שמתקרבים והמרחק מצטמצם, באפשרותו להנמיך את עוצמת הקול, עד שכשנפגשים מדברים הם ביניהם בנחת ואף בלחש, כדבר איש אל רעהו, כפשוטו!

זהו המשל בחיצוניות. ובפנימיות הדברים, ככל שאדם מתקרב לבוראו, הרמה הפנימית של צעקת הנפש הולכת ונחלשת והוא מדבר יותר בשקט, עד שהוא מגיע למהלך גמור של "קול דממה דקה".

אין המהלך לגשת מיד לתפילת שמו"ע, כיון שבאופן כללי, כמש"כ בספרים הקדושים, גם אדם שדבוק בבורא לאורך כל היום, שעת התפילה, ובמיוחד שעת תפילת שמו"ע, היא נקודת הדבקות הגבוהה ביותר של היום.

כי אפילו אדם שזוכר את הקב"ה במהלך כל היום, אבל סוף כל סוף, מלבד הדיבור עם הרבש"ע, באופן כללי הוא מתעסק גם בדברים אחרים, כגון לימוד תורה או שאר ענייניו, ומאחר וישנן בראשו מחשבות נוספות שאיתן הוא מהלך, דבקותו ברבש"ע איננה גמורה, כל אחד לפי מדרגתו.

כשאדם מגיע להתפלל לפני בורא העולם, זהו מהלך של התנתקות מכל העולם הסובב אותו, כעת כולו נתון לדיבור עם הרבש"ע. אלא שהתנתקות הנפש בד"כ אינה נעשית בקיצוניות, כי אם בשלבים, בהדרגה, כמו טיפוס על גבי סולם, מדרגה אחר מדרגה.

ממילא, כשאדם מתחיל להתפלל, הוא לא עובר מיד ממצבו הרגיל במשך כל היום למהלך של תפילת שמו"ע, למהלך של דבקות. ישנה הדרגה בכניסה לדיבור עם הרבש"ע. לאט לאט הוא מרגיש יותר ויותר קרוב אליו ית'.

אדם הרוצה 'לקפוץ' מיד לתפילת שמו"ע, בעצם הוא חפץ ב'קפיצת הדרך', וכשם שבגשמיות יודעים אנו שלנס מיוחד זה של קפיצת הדרך זוכים רק יחידי סגולה, גם ברוחניות עלינו לדעת שבד"כ אין קפיצת הדרך!

לכן, באופן כללי צריך אדם תמיד לצעוד בדרך של הדרגה. בתחילה הוא מדבר עם הרבש"ע מתוך הרגשת ריחוק מסויימת, אחרי כן הוא מרגיש יותר קרוב ויותר קרוב, עד שהוא מגיע לנקודה הפנימית שהוא קרוב לבורא העולם.

ודאי שלכל כלל ישנם יוצאים מן הכלל. ישנם ימים שתחושת הריחוק גדולה יותר, וישנם ימים שמרגישים קרובים יותר, אך באופן כללי המצב הפשוט הוא שאדם מתקדם משלב לשלב. הוא מתחיל מהנקודה התחתונה של הנפש, מהנקודה הכי רחוקה מבורא עולם שבו, והוא מעמיק בנפשו, עוד שלב ועוד שלב, עד שהוא מגיע לנקודת הלב הפנימית שחיה ומרגישה את בורא העולם באופן ברור.

ובאמת, לא תמיד זוכה אדם להגיע לנקודה פנימית זו, לפעמים ישנן הפרעות חיצוניות ואדם נשאר יותר ברובדים החיצוניים של הנפש, אבל בשעה שהאדם זוכה לכך - גם אז המהלך הוא כניסה לעוד שלב ועוד שלב, מהיכל להיכל בנפש הפנימית של האדם, עד שהוא מגיע כביכול לכסא המלך - כסא כבודו יתברך, עליו יושב שוכן מרומים, הקב"ה בכבודו ובעצמו.

אמנם, יש להיזהר מאוד שההתקדמות, ההליכה מחיל אל חיל, תהיה מתוך רוגע, לא מחמת דחף פנימי, מחמת איזשהו לחץ. כאשר קיים דחף פנימי לרצות לדבר עם הרבש"ע, הדחף עצמו הוא נקודת לחץ, ואז כמובן אין שחרור. ישנם אנשים שהם לחוצים להיות רגועים... אנשים כאלו, הרצון הפנימי שלהם הוא אכן להיות רגועים, אך כיון שהרצון לאותו רוגע נפשי הוא תחת לחץ, הריהם מונעים מעצמם את השגת הרצון! עצם הלחץ מהווה סיבה המונעת מהם את נקודת הרוגע!

כשאדם יודע שההתקדמות חייבת להיעשות במהלך של שלב אחר שלב, ואינו לחוץ להכנס מיד לנקודה הפנימית, ממילא הוא

עובד בצורה בנויה ורגועה, ואז יכול הוא לאט לאט להכנס יותר פנימה, עד שהוא מגיע לנקודה הפנימית של הדיבור עם הרבש"ע.

אדם שאינו מודע לדברים הללו, סבור שעליו להכנס מיד פנימה, ממש לדבר עם הרבש"ע, וכשאינו מצליח לעשות זאת הוא נהיה לחוץ, ובאופן כזה ודאי לא יתקדם!

לכן צריך לדעת שזאת צורת הדברים, כך הוא רצונו יתברך וכך הוא ברא את האדם ואת העולם. רצונו יתברך שאדם ילך מחיל אל חיל, וכל העולמות כולם - כולל העולם הזה - בנויים בצורה של הדרגה. כל שלב ושלב מהעליה עשוי לקחת זמן. ישנם שלבים שבהם נדרשת לאדם עבודה של חודשים ואף של שנים, וישנם השלבים הפרטיים שבכל יום ויום, שבהם אדם נכנס יותר ויותר פנימה בנפשו, עד שהוא מגיע לשקט פנימי, הוא כולו רגוע, ואז באפשרותו לדבר עם הרבש"ע.

זוהי נקודה אחת, שביחס לנקודה הבאה הינה פשוטה וקלה להבנה.

להתחיל את העבודה מנקודת נפרדות

בספרים הקדושים מובאת שאלה עמוקה, ונקדים מראש ונאמר שנקודה זו הינה מאוד דקה ויש לעמול להבין אותה היטב.

הנה במהלך העבודה עליו מדברים אנו כל העת, הודגש תמיד ענין הפנימיות, שאדם צריך להיות פנימי ולא חיצוני, להגיע לעוד רובד פנימי בנפש. השאלה היא: הן כשאדם בא לדבר עם הרבש"ע, לכאורה הוא בא לדבר עם כח שנמצא מחוצה לו, עם הרבש"ע. אם כן, הוא אינו עוסק בפנימיות של עצמו, אלא בנקודה חיצונית שהיא בורא העולם!

אם זוהי הרגשת האדם, לאט לאט הוא עלול לצאת מעצמו, להיות אדם חיצוני ולהתעסק עם דברים חיצוניים. ודאי שכשמדברים על חיצוניות אין הכוונה לחלונות ראוה, אבל עצם המציאות כשאדם אינו עסוק עם הנקודה הפנימית, אלא מתעסק עם הרבש"ע, לכאורה הוא מתעסק עם נקודה חיצונית, והוא מתחיל להתרגל שעצם ההויה שלו אינה נקודת עבודה, אלא ההתעסקות עם הרבש"ע, והוא יוצא מעצמו - לרבונו של עולם.

נקודה זו טמונה בה סכנה גדולה. אדם שרגיל לדבר עם הרבש"ע, ואינו עומד על נקודת הסכנה הזו, עלול להיות שלא יכיר את עצמו כמעט לחלוטין, כי כל הזמן הוא עסוק ברבש"ע, ובסופו של דבר האדם עצמו נעלם! צריך, אפוא, לדעת כיצד לקחת את הדברים בצורתם האמיתית.

נבאר ראשית את הצורה האמיתית של הדברים בפנימיות, וכמו כן את צורת האדם שעדיין לא זכה להגיע לשם.

כשאדם זוכה והוא דבוק לגמרי בבורא עולם, יש את הבחינה של "צור לבבי וחלקי אלוקים לעולם" (תהלים עג, כו), ואז הקב"ה נמצא בלבו פנימה, באמת הנקודה הפנימית של האדם, היא נקודת הבורא, ואין לך נקודה יותר פנימית ממנה.

כל זה באדם שזכה להגיע, כמו שמוגדר בספרים הקדושים, לשער הנו"ן. אז הוא מרגיש שהקב"ה הוא חלק מעצמותו, וכשהוא מדבר עם הרבש"ע הוא לא מדבר עם נפרד, עם נקודה חיצונית, אלא הוא מדבר עם עצם ההויה העצמית שלו.

אבל כיון שבד"כ כדי להגיע למדרגה זו נדרשת מהאדם עבודה ארוכה ומייגעת, ממילא כשאדם מדבר עם הרבש"ע הוא לא מרגיש שהוא מדבר עם הנקודה העצמית הגבוהה, הוא מרגיש שהוא מדבר עם נקודה חיצונית.

ישנן, אפוא, שני פנים לצורת העבודה: בחלק האחד אדם צריך לעבוד עם עצמו, ובחלק השני עם הרבש"ע.

כלומר, באופן כללי הנקודה הראשונית שאדם מתחיל ממנה, זו נקודה של נפרדות. אחרי כן עליו לצאת אל הבורא ית', לחזור אל עצמו, שוב ללכת לבורא, לחזור לעצמו וכו', וחוזר חלילה כל הזמן.

הנקודה הראשונה הנדרשת היא הכרת האדם. אם אין אדם, מי מדבר עם הרבש"ע?! לכן, ראשית-כל צריך האדם להכיר בהכרה ברורה, שהוא רוצה לדבר עם הרבש"ע. יש "אני" שבא לדבר לפני הקב"ה. "מודה אני לפניך" - קודם צריך שיהיה "אני", ורק אחרי כן "לפניך".

ישנה מדרגה עליונה יותר, שהיא "אני" הופך ל"אין", וזו הנקודה שהוזכרה לעיל, אבל ראשית-כל במובן הפשוט, על מנת שיהיה "לפניך" צריך שיוקדם לזה "אני".

לפני שאדם מדבר עם הרבש"ע, הוא מתחיל בנקודה יותר פשוטה. כשהוא בא לדבר ולהשריש את הנקודה הראשונה שיש

בורא לעולם, הוא לא מתחיל ואומר: "רבש"ע, אני יודע שאתה קיים ואני גם יודע שאתה בראת את העולם".

לפני שהוא מדבר עם הרבש"ע, עליו לברר כביכול מנקודה של נפרדות שיש בורא לעולם. להתבונן ולחשוב: "האם באמת מוכרח להיות שיש בורא לעולם? אולי אין, חלילה? אלא שאם כן, כיצד נעשו הדברים מאליהם?" וכך הוא לוקח נקודה זו, וראשית מברר אותה בינו לבין עצמו, עד שהדברים מתבררים אצלו בצורה ברורה. רק אחרי כן הוא בא לפני הקב"ה ואומר לו: "רבונו של עולם, חשבת, התבוננתי, ואני מבין שיש בורא לעולם, אני יודע שאתה נמצא".

זוהי נקודה מאוד דקה שצריך לקלוט אותה! כמדומה שמסתובבים בעולם עשרות ואולי מאות בעלי דמיונות, מכח שאבדו את הנקודה הזו. הם מדברים כל הזמן עם הרבש"ע, אבל אין בן-אדם, הם לא חיים את עצמם, יש ניתוק בין העובד לבין מי שהם עובדים אותו. אם נופלים חס ושלום בנקודה הזו, עלולים לאבד את כל מהלך הדברים שדברנו.

ג' שלבים - מחשבה, דיבור ומעשה

ישנה נקודה נוספת שחובה להזכירה, על מנת שהדברים יהיו ברורים ומיוסדים.

באופן כללי ישנם שלושה לבושים לנפש האדם: מחשבה, דיבור ומעשה. כדי "לדבר" עם הרבש"ע, אין צורך ב"עשייה". צריך, אמנם, עשייה של תרי"ג מצוות, אבל לא ברגע שמדברים עם הרבש"ע.

נכון, בהכרח שתהיה עשייה וחשיבות גדולה לה, כמש"כ הרמב"ן שכל אור שיורד צריך שיהיה לו כלי, והכלי הוא המעשה, אך לא זהו הנושא בו אנו עוסקים כרגע. מה שכן, כדי שאדם יוכל לדבר, עליו להקדים לכך מחשבה. אם לא קודמת מחשבה לדיבור, זוהי, חלילה, בחינה של בלי דעת!

עתה נתבונן כיצד מגיעים לדיבור.

אדם יכול לחשוב שניה, עשר שניות, או עשרים שניות, ומיד להתחיל לדבר. בהתחלה הוא מדבר עם עצמו, ולאחר מכן הוא מדבר עם הרבש"ע.

צורה זו היא בחינה של "נפל"! כיון שכל קומה וכל עולם צריך לבנות אותם! אם אין מהלך מוצק של מחשבה לפני זמן הדיבור, אדם יורד מהר מדי מעולם המחשבה אל עולם הדיבור, המחשבה שלו היא מחשבה רופפת, וממילא גם כח הדיבור הבנוי על כח המחשבה אינו מוצק, וכל הבנין אינו אלא בבחינת מגדל הפורח באויר.

מהי צורת המחשבה הרצויה?

ראשית, אדם יודע שיש רבש"ע. הוא מתחיל לחשוב על כך. הוא לא מדבר כלום, רק במחשבתו הוא חושב מי ברא את העולם? חייב שיהיה בורא וכו', הוא מתבונן בדברים - כל אחד לפי הזמן הנדרש לו - עד שהשכל מכיר בבירור שיש רבש"ע.

בשלב השני הוא לוקח את הנקודה הזאת ומדבר עליה עם עצמו: "חשבת כן-וכך, התברר לי בברור שיש בורא-עולם, כי אם לא, מהיכן יש ירח? מהיכן יש כוכבים, מהיכן יש בני אדם?" וכו', ובשלב השלישי הוא מגיע לרבש"ע ומדבר עימו.

כלומר, חייבים להיות שלשה שלבים מיוסדים: שלב ראשון - התבוננות גמורה, להתבונן היטב הרבה זמן בענין. זוהי קומה שלמה של מחשבה. שלב שני - לאחר שהוא גומר את השלב של ההתבוננות, הוא מתחיל לדבר עם עצמו: "יש רבש"ע, הוא מנהיג את הבירה, אני רואה את ההשגחה הפרטית שלו", ובשלב שלישי הוא מדבר עם הרבש"ע: "רבונו של עולם, בררתי לעצמי שיש בורא, שאתה נמצא, בררתי לעצמי שאתה מנהיג את הבירה, שכל פרט ופרט נעשה על ידך" וכו' וכו'.

אם קופצים מיד לשלב השלישי - צפויה נפילה גמורה! אם מדלגים על השלב הראשון - נקודת המחשבה, וקופצים מיד לשלב השני - לנקודת הדיבור - גם קשה מאוד שיהיה לדברים קיום.

בירור נקודת הרצון

אלו שלשת השלבים שישנם, אך לאמיתו של דבר ישנו שלב נוסף, עמוק יותר, שהוא הקודם לכל, והוא: הרצון!

אדם מתחיל לברר שיש בורא עולם. בעצם מה אכפת לו בכלל אם יש בורא עולם או שאין? מה מניע אותו לברר זאת? הפחד מהגהינום? חוסר סיפוק נפשי, או אולי רצון ההצלחה? מה מניע אותו?

הן לכל דבר שאדם חושב עליו ברור שיש סיבה ומניע שמחמתם הוא חושב. אם יבואו לאדם ויבקשו ממנו לחשוב כעת מה קורה בקפריסין בעיר פלזנית, הוא ודאי יענה: "זה לא מעניין אותי! אני לא גר בקפריסין, ולא מכיר את האדם שגר שם שבקשת שאתעניין בו". אפילו אדם שאין לו בעיה של זמן, לא יסכים לחשוב על כך, משום שחסרה לו ההתעניינות בדבר. כדי שתהיה התעניינות, חייבת להיות התקשרות ורצון מסויים מהדבר.

כשהאדם מברר שיש רבש"ע, ראשית כל עליו לברר מדוע הוא רוצה לברר זאת! ואם יאמר אדם, הרי אם היינו מסתובבים ברחוב ופונים לאנשים ושואלים אותם אם הם יודעים שיש רבוננו של עולם? ודאי רובם היו עונים: "זה לא מעניין אותי אם יש או אין! מה איכפת לי? אני חי טוב!" וא"כ לכאורה די לי בעצם ההתעניינות במציאות הבורא?!

אבל זו טעות! אדם צריך לברר לעצמו מדוע באמת הוא אינו מאלו ש"לא איכפת להם" והוא רוצה לדעת שיש בורא לעולם: האם כיון שאבא שלו אמר לו זאת? אולי זו כל הסיבה? או אולי משום שהוא רואה בחוש שאין זה נכון, ואולי הוא סתם מפחד מהגהינום, או שאינו מוצא סיפוק מעלמא הדין? מה מניע אותו לרצות?

ישנו עומק לפנים מעומק בענין זה של ה"רצון", אבל גם אם אדם לא הגיע להכרה מדוע הוא רוצה, חייב שיהיה ברור לו שבאמת הוא רוצה לברר את הדבר.

ישנם הרבה אנשים שמתחילים בכל מיני תחומים בחיים להתעסק, מתעסקים שבועיים, חודש, חודשיים, ובסוף הם מפסיקים. הם התחילו, ראו שזה קשה, לא קל כמו שחשבו, ומתוך כך הפסיקו. מה הסיבה לכך שהם מפסיקים? כי הרמה של הרצון שהיתה להם מראש לא היתה גבוהה. הם רצו להשיג כסף, חשבו שזו משימה קלה, וכשהתברר שהדבר דורש יותר מאמצים והשקעה - הם פשוט ויתרו על כך. מידת הרצון שהיה להם, לה היה בה את הכח לדחוף אותם להתקדם מול כל-כך הרבה קשיים.

כדי שאדם יוכל לעבוד את הבורא באמת, צריך ראשית-כל לרצות באמת. אחרי שרוצים באמת יש להתבונן התבוננות גמורה! אחרי ההתבוננות יש לדבר דיבורים עם עצמו, ורק אחרי שהוא מדבר עם עצמו, יוכל לדבר עם בורא העולם.

כאן עלינו לחזור ולהדגיש: קודם צריך אדם לקבל תמונה כללית של הדברים, ורק אחרי כן ליישם. "שמור וזכור בדיבור אחד נאמרו" - דבר זה מצינו אך ורק אצל בורא העולם. נבראים נזקקים ליתן רווח בין פרשה לפרשה, אי אפשר לדבר את הכל ביחד, והתמונה הכוללת תתברר רק לבסוף, לאחר שבעזה"ש"ת נשתדל לבאר הכל, עד כמה שיתיר הזמן העומד לרשותנו. אבל קודם כל צריך שיהיה ברור לאדם מהי הנקודה הראשונה, מהי השניה, השלישית, ומהי הנקודה הרביעית. אם לא ברור - ישנו בלבול בתוך הדברים.

סיכומם של דברים הוא, אפוא, כך: בהכרח שיהיה רצון אמיתי. אחר שיש רצון אמיתי, נדרש בנין של מחשבה, שאדם יתבונן זמן ממושך בעובדה שיש בורא לעולם, ושהוא נמצא לידו, על ענין ההשגחה הפרטית וכו' וכו' - וכך על כל נקודה ונקודה. את הדברים האלה הוא מדבר עם עצמו, ומכאן ואילך הוא מגיע לשלב האחרון - דיבור עם הבורא.

אין לקפוץ תיכף לשלב הדיבור עם הרבש"ע. אפילו אם עובדים חצי שנה על נקודה, לפחות בכמה דקות הראשונות אדם צריך ללכת במהלך הזה. ודאי שהדבר משתנה מעת לעת ומזמן לזמן, ולא כל הזמנים שוים, אבל באופן כללי צריך לדעת שזאת צורת הבניין.

יש ימים שהאדם כאוב, וכולו מתחיל לצעוק ולהשתפך לפני הרבש"ע. זה אינו דבר שלילי, אבל צריך לדעת מהו המהלך האמיתי, ומהו היוצא מן הכלל של המהלך.

זוהי צורת הבנין באופן כללי. הדברים נאמרים בקצרה, אבל הם מאוד יסודיים, וכל נקודה של טעות בהם ח"ו יכולה ליצור בלבול, ולהוציא את האדם מהעולם האמיתי.

הקב"ה יעזור שיהיו הדברים מבוררים ובהירים, ויתקבלו על לב השומעים.

- [בלבבי משכן אבנה - ח"ב] 1]
- [עולם הדיבור] 2]
- [עיונים בתפילה] 3]

Source: <https://bilvavi.net/shiur/בלבבי-ב-014-צורתהשגתקרבתהחושית>

Links

[1] <https://bilvavi.net/bilvavi.beis>

[2] <https://bilvavi.net/speech>

[3] <https://bilvavi.net/tefillah.iyun>